

ressò mont-roigenc

MARTÍ ROM PRESENTA EL SEU LLIBRE “MONT-ROIG: D’ALTRES ESBERLES D’UN MOSAIC ESBOCINAT”

Miquel Anguera, “Beatet”

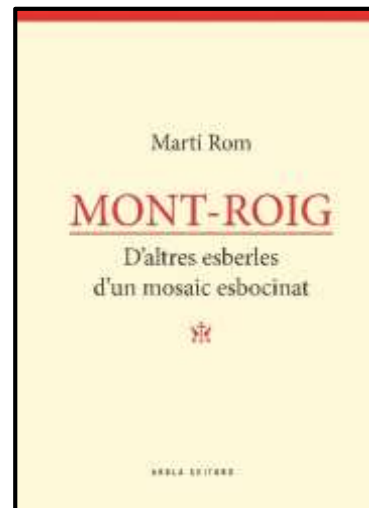
10-10-2023

El passat 22 de setembre, divendres, a la biblioteca Joan Miró, i a 2/4 de 7 del vespre, en Josep Miquel Martí Rom va presentar “Mont-roig: d’altres esberles d’un mosaic esbocinat”, el seu segon llibre que versa sobre articles seus d’història i anècdotes molt interessants que s’han anat publicat a **Ressò mont-roigenc**, els darrers anys.

El primer, “Mont-roig: d’altres esberles d’un mosaic esbocinat”, abastava des del 1985 fins al 2018 i que es publicà al maig de 2019 i aquest segon que va del 2019 fins al 2022. Una feïnada ingent, immensa, de molts anys de feina del Martí Rom que mai no se li valorarà com seria de justícia. Cadascun té més de 600 pàgines.

També ha publicat recentment “Mont-roig: En el segle XIX: un temps convuls” (2021).

Una quarantena de persones ens vam trobar a la biblioteca, per acompanyar *el fill gran del Panadero petit* a presentar aquest segon llibre. En primer lloc prengué la paraula en Josep Pons (responsable de la biblioteca), per donar la benvinguda a l’acte i significant la importància que té poder presentar un llibre.

Després, vaig tenir la satisfacció de parlar dos minuts sobre la feïnada que ja fa molts anys està duent a terme aquest entranyable amic i infatigable *formiga*, com és en Martí Rom. Donat que Mont-roig patí la crema de tot l’arxiu municipal el juliol de 1936, qualsevol llibre que versi sobre història del poble té un plus afegit a la importància de tot el que es publica. També vaig recordar als responsables municipals que fa més de 12 anys que es van exhaurir els llibres d’en Francesc Riba i Mestre sobre història de Mont-roig i que no hi ha manera que se’n faci una altra edició, tot i haver-ho demanat (de paraula,

això sí, als diferents regidors/res que hem anat tenint. Confesso que encara no a l'actual). Si ens ho van cremar tot, més motiu per editar-ne el poc que tenim, no? És increïble!!

L'editor, Alfred Arola, també prengué la paraula per glossar la figura d'en Martí Rom i la feinada que, fa molts anys està duent a terme.

Per acabar, l'autor del llibre prengué la paraula per comentar-nos, en un resum, el llibre que aleshores presentava. Explicà alguns dels temes del llibre: el camí de sanitat dels camps d'arròs de la franja costanera (des de la Porquerola a la riera de Riudecanyes), l'inici del futbol a Mont-roig en els primers anys del segle XX, el treball de Maria Antònia Ferrer Bosch sobre l'evolució agrària de Mont-roig del 1930 al 1970, la figura de Magí Sedó i la seva participació en la els primers anys de l'Escola del Mar de Barcelona... També alguns fets episòdics del segle XIX, entre d'altres: una baralla en un bar que acabà en mort (1862), una fàbrica de moneda falsa (1867), el crim "passional" (ara en diríem d'assetjament sexual) de la llevadora (1878), el naixement d'una nena amb dos caps (1888)...

Josep Pons

Miquel Anguera "Beatet"

Alfred Arola

Martí Rom

També cità que hi ha explicat l'origen de la famosa dita (del temps dels vells): "No t'estiris ni t'arrosis / si vas a la Costa del Manescal / perquè el Jaume de la Garseta / hi fa córrer la destrat". Dos diaris del 1882 esmenten el fet i diuen que aquell "Jaume de la Garseta" era Jaume Martí Ortús.

Finalment va voler destacar els extens treballs sobre tres nissagues mont-rogenques: les Orioles, els Martí de “cal Panadero” i els Rom.

Aquesta darrera té uns orígens ben curiosos. S’inicia cap el 1720 quan dos moliners fariners mallorquins s’estableixen a Mont-roig, probablement al desaparegut molí de Rifà. Un d’ells, Bartomeu Rom Ramis es casaria a Vilanova, i d’aquí sortiran una munió de Rom que, a més de Vilanova, viuran a Mont-roig, Montbrió, Riudecanyes... i fonamentalment, posteriorment, a Cambrils. Tots aquests darrers seran pescadors. Gairebé es podria dir que a inicis del segle XX la majoria dels pescadors de Cambrils eren Rom. Altres oficis predominen en els Rom. Els primers de la nissaga seran moliners; ofici que passaria de pares a fills. Molts dels altres serien fusters. Va concloure que ara a Mont-roig encara hi ha la branca dels Rom de “cal Nacra”, la Llibreria Rom.

L’acte s’acabà amb la signatura, per part d’en Martí Rom, dels pocs exemplars que teníem en aquells moments, cosa que estarà aviat arranjada i que hom podrà comprar a la (naturalment) Llibreria Rom properament.